

NAPREJ

Reklamacije za list so poštn. proste.

To se mi je zdelo potrebno, da povem tako, kakor mislim ter želim, da se oglasijo tudi organizacije, kaj one mislijo: ali je v interesu delavstva, da še to razbijemo ali ne. Prepričan sem, če je na

obeh straneh dobra volja, da se da upostaviti enotnost delavskega socialističnega gibanja. — Ivan Krušič.

[Op. ur.: Radovedni smo, kako bodo zavedni delavci sprejeli ta zapozneli poziv s. Krušiča na enotno fronto za zeleno mizo s Kristanovci. „Skupaj naj se vsedejo in porazgovore,“ pravi s. Krušič.]

NOVI KOMITE JUŽNE ŽELEZNICE.

Prejšnji komite je razpuščen in je prometni minister imenoval v smislu čl. 282 fin. zak. za l. 1924—25 naslednje gospode za nov komite: za predsednika Tugomira Alaupoviča, državn. svetnika, dr. G. Žerjavo, min. n. r., Ivana Bonača, industrialca v Ljubljani, Ivana Mohoriča, tajnika trg. komore v Ljubljani, Ivana Kulmera iz Zagreba, Radajloviča in Miho Protiča iz Beograda.

Kaj imajo južni železničarji od tega novega upravnega sveta pričakovati, nam dovolj povesta dve imeni. Prvo: Dr. Gregor Žerjav, minister na razpoloženju. Kaj je storil ta gospod ves čas svojega ministrovanja za uslužbenca in nameščence bivše južne železnice? Vsi se ga še dobre spominjamo. Kot Pribeževičev pristaš se ni brigal niti on niti njegova stranka za železničarje. Kako so sedaj njegovi pristaši iz radikalije skrpucali novo pragmatiko, to tudi že čutimo železničarji na svoji koži. Reduciranje in upokojitve po § 14. bivše pragmatike juž. žel. ne glede na starost dotičnega to je vse „delo“ teh gospodov. Drugi je Ivan Bonač, veleindustrialec v Ljubljani. Tudi ta nam je znan, kako postopa s svojim delavstvom v kartonadni tovarni.

Če bo novi upravni svet na mestu, naj poskrbi, da ne bo treba, da bi si novo sprejeti delavci morali s svojim denarjem nabavljati čepice, službeno rdečo zastavo in piščalko. Ali se mogoče gospodje boje, da ne bi železničarji uporabljali rdečo zastavo v druge svrhe? [Prazen bi bil ta strah, kajti ne zavedajo se svojih pravic. Op. ur.] Dela ima upravni svet dovolj. Če hoče, naj tudi v ljubljanski direkciji nekim gospodom malo posveti.

Železničarji so dobili kar predujme, ne da bi gospodje čakali, ali in kako bodo prevedeni, če ne celo upokojeni. Dobili so drobtine, na južni železnici pa še teh ne. Po vsej pravici pripada prednjem tudi tistim, ki so do 1. junija še službovali in so bili s 1. julijem upokojeni. Tu ima g. Žerjav hvaležno ulogo, da tudi tem pusti izplačati, kar jim pritiče po njihovem činu. Ravno tako so morali ti proletarci opravljati službo kakor drugi, krivico bi delali njim in njihovim družinam, če jih še za tiste bore dinarje opeharite. Torej pokažite sedaj vašo pravo barvo, toda upanja imamo malo.

Vam železničarjem pa ključem: Vstopite v politično organizacijo SSJ, ki stoji na stališču razrednega boja. Naročajte in agitirajte za „Naprej“, ki se edini neustrašeno bori in se bo tudi na dalje boril za vaše pravice. Aktivni in upokojeni železničarji, vaša rešitev je edino v močni politični organizaciji, ker ste raztreseni ničle nikjer upoštevana čreda, ste prodana para nekaj demagoškim frazajem in izkoriščevalcem. Na delo, trpini železničarji za Socialistično stranko Jugoslavije in pa njen list „Naprej“, da bo zmaga naša! R. C.

[Op. ur. Tudi ta se je že organiziral in sedaj dejansko izvršuje vse, na kar pozivlja druge svoje sotrpine. Železničarji, ne bodite slepi, sledite mu!]

Razno.

Feldvebelni v avstrijski vojski so si lahko napravili bogastvo. Vsak, kdor je bil pri vojaki, to ve. Vsi se niso obogatili, mnogo jih je bilo, ki niso hoteli nepoštenega denarja. Kar jih je pa obogatelo, si ljudstvo s prsti nanje kaže, čeprav se javno ne upa govoriti, ker se feldvebelske lopovščine ne dajo lahko dokazati — tam ni bilo samouprave, ampak znani feldvebelski sistem, kakršnega rodi vsak centralizem, bodisi v državi, bodisi v delavskih organizacijah, bodisi v velikem, bodisi v malem.

Ponatis iz Jutra: Krško: Da napolni prazne vrstice svojega itak pičlega „Naprejška“, se je g. Bernot spravil v nedeljskem listu nad Krško obrtništvo. Eden izmed naših malih obrtnikov uporablja baje v prostem času svojega vajenca za lahka domača dela, ne pa izključno samo za svojo obrt. Naj nam pojasni g. Bernot, zakaj eden izmed nastavlencev njegovega uredništva med poslovnim urami pomiva posodo in čisti njegovo privatno stanovanje. Gospodom okoli „Naprejša“ priporočamo malo več objektivnosti. Pustite v miru ljudi, ki se ne vtikajo v vaše posle. Več obrtnikov. — Pri zelo nabasanih vrsticah velikanskega „Jutra“, ki ga pišejo iz ljubezni do čistih idej razni „prepričani“ Jutrovci, se zelo pozna, če dobe kdaj kakšno notico iz življenja. Kakor iz „Jutra“ nikdar ni mogoče razbrati, kaj hoče, tako se iz tega krškega dopisa prav dobro vidi, kaj hočejo naši „demokrati“. Mož, ki se skriva za „več obrtnikov“, je sveto prepričan, da mu je dal katoliški Bog vajenca samo za izkoriščanje. Pojem prostega časa je popolnoma neznan i vajencu i mojstru, drugače bi gospod ne uporabljal vajenca „v prostem času za lahka domača dela.“ Da dokaže, kako ima prav, pravi da tudi drugi tako delajo — najbrž misli, da sme tudi on izkoriščati,

če izkoriščajo drugi. Pri tem je pa navedel samo enega izmed teh drugih, pa še pri tem se je urezal ali po domače zlagal. Kajti Bernot [oziroma njegova družba] ima za pomivanje posode itd. najeto posrežnico, gospod „Več obrtnikov“ pa ne. Pa še drug razložek je! Če bi nastavljenec pri „Napreju“ res pomival posodo in delal druga „lahka domača dela o prostem času“, bi vedeli, da delajo zase, ker so kot člani „Skupnega doma“ solastniki vsega, kar raste in se množi na žalost gospoda „Več obrtnikov“. Vajenec pri tem gospodu pa ne ve, da se je ja se bo še dalje vsega njegovega dela polastil njegov Jutrovski gospodar. Ali se razumemo?

Caristična društva so se sestala v Berlinu in sklenila, da se bodo pokorila vsem navodilom velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, da zrušijo boljševiški režim v Rusiji, Romantika!

S čim fašisti osrečujejo svoj narod. Socialističnega poslanca Matteottija, ki je izginil iz Rima na skrivnosten način odpeljan v avtomobilu, so baje že našli v nekem 100 km oddaljenem gozdu ubitega. Imel je mnogo raznovrstnih ran z raznim orožjem, tudi eno oko mu je bilo izbito.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Iz stranke.

Vrhnik. Volilni shodi „Kmetstvo delavske stranke“ so se vršili: 7. VI. v Sinjgorici, 8. VI. na Drenovem griču, 10. VI. v Bistri, 11. VI. v Vh. Ligojni 12. VI. na Vrhniki, 13. VI. v Verdu. Na vseh shodih je poročal s. Langof v delovanju občinskega odbora ter o programu „Kmetstvo delavske stranke“. Ker je referent tudi nosilec liste, pričeli so ga blatiti po „Slovencu“ in „Domoljubu“ („Laziljubu“) da bi omajali zaupanje delavskih slojev do njega. Namen je čisto prozoren, dosegli pa ne bodete — Vi obrekovali — svojega cilja. Pri nas ne odločuje posameznik temveč organizacije ter je torej popolnoma nemogoče, da bi nas kdo vodil kot „rezervo orjunašev“. Toliko za danes, Organizacija SSJ Vrhnika.

Strokovno gibanje.

Trbovlje. Dramski odsek trb. „Svobode“ se tem potom najpristraneje zahvaljuje vsem sodr. in sodruž. v Črni in Mežici, ki so nam ob priliki našega gostovanja o binkoštnih praznikih šli tako na roko. — Dramski odsek trbov. „Svobode“.

PREMISLITE, PA PRAV VSI!

1. Če obešata Svetek in Korun strokovne organizacije Kristanu na frak in jih izigravata proti naši stranki, to ni politika.

2. Če se „Naprej“ odločno temu upre, da bi Svetek in Korun strokovne organizacije obešala Kristanu na frak, potem je to politika.

Oboje trdijo Svetki in Koruni, zraven pa še skušajo razširiti mnenje, da je politika vlačuga. To je vse v redu. Ni pa v redu, da nasedajo Svetkom in Korunom ljudje, ki pravijo, da so naši in da izvršujejo dolžnosti.

Vsem enkrat za vselej:

Naša stranka se ne bo dala prav nič ovirati v delu, ki je omenjeno v drugem odstavku. Te politike tudi ne bomo smatrali za vlačugo, temveč bomo vselej prisegali na njeno poštenost.

Pač pa bomo smatrali za hinavce vse, ki bodo trdili v smislu prvega odstavka, da niso „politični“.

Kdor tega ne razume, pa pravi, da je naš, ta še danes ne razume načela javnosti, ta še danes ne ve, kaj hoče ta stranka, ne ve, s kakšnimi žrtvami je bila ustanovljena in zakaj, ta ji odreka pravico do samoobrambe.

Za tega bi se izplačalo, nekaj časa prakticirati v Kristanovem „rdečem veletoku“.

Tam bo kmalu pameten postal. Dokažite nam n. pr., kje ima korunovstvo še kaj političnih organizacij, pa resničnih! Korunovsko politično organizirano delavstvo se korunovskega socializma tako sramuje, da niti javno izkazano ne mara biti, mi smo seveda prepričani, da svojih prispevkov niti ne plačuje več.

Dopisi.

Pojasnilo. Demokratični tednik „Domovina“ je priobčil 13. junija Kandidatno listo JDS za občinske volitve v občini Sv. Krištof, Sodrugom, ki me osebno poznajo, se bo čudno zdelo, kako da se nahaja ne omenjeni listi v 20ti koloni odbornikov tudi moje ime. Vsem sodrugom in zavednemu delavstvu v Hrastniku in okolici naj služi sledeče v pojasnilo. Približno pred enim mesecem — dneva si nisem zapomnil — me poseti g. Josip Hofbauer in me vpraša, če bi podpisal kandidatno listo. „Kakšno kandidatno listo“, ga vprašam? „Liberalno listo za občinske volitve“, mi odgovori. „Ne, kot socialist ne podpiram liberalne oziroma demokratične stranke“, mu odgovorim nato mi izjavi g. Hofbauer sledeče: „Tukaj se ne gre za kako politiko, ampak za občino, zato smo stopili z delavci in železničarji v stik da strmoglavimo absolutno klerikalno večino v občinskem zastopu, in želimo da bi nas pri tem podpirali tudi vi, Kandidatnih list

bo vloženi samo dvojce klerikalna in demokratična. O tem smo se sporazumeli tudi z delavci iz Hude jame, podpisov za kandidatno listo imamo itak dovolj, želimo da podpišete tudi vi, da boste našo listo pri volitvah podpirali. Po kratkem premisleku sem pristal na podpis, to pa zato, ker mi je še v spominu Zaloška cesta, takrat poleg Zaloške ceste pač še ni bilo tudi krvavih Trbovelj. Po trboveljskih dogodkih je pa odpadla itak vsaka možnost zame kot zavednega delavca, za skupni nastop z demokratično stranko v enem ali drugem oziru. Ko sem čital „Domovino“ 13. junija in tam na objavljeni kandidatni listi JDS čital tudi moje ime sem 14. junija pisal sledeče priporočeno pismo na srezko glavarstvo v Laškem.

Trbovlje. Nekoliko v popravek na zadnji dopis, katerega sem objavil v zadnjem „Lj. glasu“ zato, ker ga „Delavec“ ni hotel objaviti, kakor sem videl, je zadnji „Delavec“ št. 24. tudi objavil isti dopis. Ker ne maram delati nobenemu krivice, zato priznam, da sem se to pot prenaglil, to pa samo radi tega, ker sem bil prepričan, da „Delavec“ ne bo objavil dopisa, ker sem to videl pri slučaju okrožne konference „Svobode“ v Trbovljah, na kateri sem bil tudi sam aavzoč, in na kateri so delegati 7. podružnic „Svobode“ sklenili soglasno resolucijo, katere pa „Delavec“ še do danes ni objavil. Kajti, dokler je „Delavec“ obenem tudi ofic. glasilo „Svobode“, bi moral take važne sklepe gotovo objaviti. Saj ima centr. odbor „Svobode“ priliko in pravico, da napravi komentar k takim sklepom. Na ta način se ohrani vera v organizacijo in v njeno zastopstvo. Ta slučaj in še drugi so me dovedli do tega, da nisem imel zadoosti vere v upravo „Delavca“. Ker imam pred očmi zamo ohranitev zdravega socialističnega pokreta, zato sem dotični dopis objavil in z istega razloga pošiljam tudi ta popravek. Navaditi se moramo svoje misli javno povedati, ne pa na tihem rovariti proti organizaciji in njenim zastopnikom. Zaradi pripisa ured. „Delavca“ pripomnim samo to: kakor je Vam težko izbirati med referenti, tako je tudi nam zaupnikom po deželi težko zagovarjati organizacijo zaradi ljudi, v katere je članstvo popolnoma zgubilo vero in zaupanje. Vse drugo naj razčisti kongres. — Leopold Majdič, rudar.

Javnost naj sodi. Tako so napisali gospodje demokrati, sedanjí vladarji celjske mestne občine, v „Novi dobi“ 14. junija 1924 v svojem potvorjenem poročilu o zadnji seji celjskega občinskega sveta z dne 11. 6. t. l. ob priliki, ko so socialisti zapustili sejno dvorano. Meni očitajo, da sem napadal državno oblast, ker se je udeležila pogreba orjunašev, ne pa komunistov. Iz tega potvorjenega poročila o mojem govoru je razvidno, da gospodje demokrati [pravilno orjunaši] hujskajo državno pravdnštvo, češ, primite ga, komuniste! Saj je že od vsega početka poklic tetke „Nove dobe“, da hujska proti vsem, ki si upajo povedati resnico povsod in ob vsaki priliki. „Nova Doba“ je že pred leti pisala cele kolone člankov proti meni v želji, da bi se odrekel javnemu delovanju v socialistični stranki, ker vedo gospodje okrog režima, da jim postane nevaren le tisti, ki dela v organizacijah in na združnem polju, ne pa tisti, ki podpira tajno vladajočo kliko, katera me blati zdaj za nemčurja, zdaj za moskovita. Vem, gospodje, da bi me radi spravili nekaj časa pod ključ. To mi dokazuje dejstvo, da je bila v Mariboru proti meni vložena ovadba na državno pravdnštvo, ker sem razprodajal na II. Vsedelavskem zletu „Komunistični manifest“ spisan od Marksa in Engels. Ta ovadba seveda ni držala. Da vam je bil moj govor na zadnji obč. seji neljub, rad verjamem; da ga boste pretvorili, kakor ste že večkrat napravili, ali kakor ste že marsikaj zamolčali, tudi nisem dvomil. Pri vsem tem pa nisem mislil, da ste zmožni napisati tako laž, sem vedel, da ste se že dostikrat z resnico skregali. Laž namreč, da bi bil jaz govoril proti državnim oblastim. Res je le, da sem govoril proti orjunašem, proti morilcem, ki so streljali v Trbovljah na delavce. Motil sem se le, ker nisem vedel, da so orjunaši po vašem naziranju že „državne oblasti“.

Alojzij Leskovšek, obč. svetnik v Celju.

Prevalje. Boj za 8urni delavnik je nastal tudi pri tvrdki „Korotan“ v Prevaljah. Ravnatelj dotičnega podjetja g. Lahovnik je dosedaj vedno trdil, da on nima ničesar proti 8urniku, trdil je, da so le delavci taki, da hočejo delati po 10 in več ur na dan. Te dni je pa delavstvo ljubezno pobožnega gospoda Lahovnika spoznalo, ko se je izkazalo, da je on veliki sovražnik 8urnika. Na binkoštno soboto je zaukazal delati od 6 ure zjutraj do 5 ure zvečer. Tistim, ki so se sklicevali na obstoječi zakon 8urnika, je predbacival, da hočejo na žagi komandirati. Tako delajo gospodje, ki so „pobožni“ samo radi tega, da bi delavce za nos vodili. Čudimo se, da se še vendar najdejo delelci, ki ne spregledajo kapitalistične gonje, ki gre za tem, da delavstvo oropala vseh pravic. V tej tovarni (žagi) so baje tudi člani klerikalne organizacije, kateri se najbrže radi katoliške ljubezni strinjajo z g. Lahovnikom. Se bomo že še oglasili.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

16. VI Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 1900